

Bruxelles, den 28. maj 2021
(OR. en)

Interinstitutionel sag:
2018/0199(COD)

5488/1/21
REV 1 ADD 1

FSTR 7
REGIO 7
FC 1
CADREFIN 32
RELEX 35
CODEC 75
PARLNAT 126

RÅDETS BEGRUNDELSE

Vedr.: Rådets førstebehandlingsholdning med henblik på vedtagelse af EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om særlige bestemmelser for målet om europæisk territorialt samarbejde (Interreg), der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og de eksterne finansieringsinstrumenter

- Rådets begrundelse
- Vedtaget af Rådet den 27. maj 2021

I. INDLEDNING

1. Den 29. maj 2018 forelagde Kommissionen forslag til forordning om særlige bestemmelser for målet om europæisk territorialt samarbejde (Interreg), der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og de eksterne finansieringsinstrumenter¹ (Interregforordningen), som er en del af lovgivningspakken om samhørighedspolitik 2021-2027. I overensstemmelse med artikel 174, 176 og 177 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) er den overordnede politikmålsætning for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) at styrke den økonomiske, sociale og territoriale samhørighed i Unionen ved at formindske forskellene mellem de forskellige EU-regioner, idet der lægges særlig vægt på visse kategorier af områder, bl.a. grænseoverskridende områder, som udtrykkelig nævnes. Interregforordningen fastsætter specifikke bestemmelser for situationer, hvor en eller flere medlemsstater og deres regioner samt en eller flere medlemsstater og ikke-EU-lande og deres regioner samarbejder på tværs af grænserne.
2. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse den 19. september 2018², og Regionsudvalget vedtog sin udtalelse den 5. december 2018³.
3. Europa-Parlamentet fastlagde sin førstebehandlingsholdning til Interregforordningen på plenarmødet den 26. marts 2019.
4. Gruppen vedrørende Strukturforanstaltninger gennemgik forslaget til Interregforordningen på en række møder under det bulgarske, østrigske, rumænske, finske, kroatiske og tyske formandskab.
5. De Faste Repræsentanternes Komité godkendte det indledende delvise forhandlingsmandat den 29. maj 2019. Den 5. oktober 2020 blev det delvise forhandlingsmandat ajourført af De Faste Repræsentanternes Komité for at tage hensyn til Det Europæiske Råds konklusioner om den flerårige finansielle ramme 2021-2027 og den genopretningspakke, som blev vedtaget på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 17., 18., 19., 20. og 21. juli 2020.

¹ Dok. ST 9536/18 + ADD 1.

² EUT C 440 af 6.12.2018, s. 116.

³ EUT C 86 af 7.3.2019, s. 137.

6. På grundlag af disse mandater førte det finske, kroatiske og tyske formandskab interinstitutionelle forhandlinger, som blev afsluttet den 2. december 2020.
7. Den 18. december 2020 godkendte Europa-Parlamentets Regionaludviklingsudvalg (REGI) resultatet af de interinstitutionelle forhandlinger. Den 20. januar 2021 sendte formanden for REGI-udvalget en skrivelse til formandskabet for Rådet, hvori det blev tilkendegivet, at formanden vil henstille til plenarforsamlingen, at den accepterer Rådets holdning ved Parlamentets andenbehandling med forbehold af jurist-lingvisternes gennemgang.
8. Under hensyntagen til ovenstående enighed og efter jurist-lingvisternes gennemgang vedtog Rådet sin førstebehandlingsholdning den 27. maj 2021 i overensstemmelse med den almindelige lovgivningsprocedure som fastlagt i artikel 294 i TEUF.

II. MÅLSÆTNING (ARTIKEL 1)

9. I henhold til artikel 176 i TEUF skal EFRU bidrage til at udligne de største regionale skævheder i Unionen. I henhold til nævnte artikel og artikel 174, stk. 2 og 3, i TEUF skal EFRU bidrage til at formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og forbedre situationen for de mindst begunstigede områder, idet der lægges særlig vægt på visse kategorier af områder, bl.a. grænseoverskridende områder, som udtrykkelig nævnes.
10. Interregforordningen fastlægger de nødvendige særlige bestemmelser vedrørende målet om europæisk territorialt samarbejde (Interreg), hvor en eller flere medlemsstater og deres regioner samarbejder på tværs af grænser om effektiv programmering, herunder bestemmelser om teknisk bistand, overvågning, evaluering, kommunikation, støtteberettigelse, forvaltning og kontrol samt finansiel forvaltning.

11. For så vidt angår støtte til Interregprogrammer fra Unionens eksterne finansieringsinstrumenter (instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA III), instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI)) fastlægger Interregforordningen supplerende specifikke målsætninger samt reglerne for at integrere disse fonde i Interregprogrammerne. Interregforordningen åbner også mulighed for, at OLT'er kan deltage i Interregprogrammerne.
12. For så vidt angår Interregfondenes støtte til Interregprogrammer (EFRU og Unionens eksterne finansieringsinstrumenter) fastlægger Interregforordningen de Interregspecifikke målsætninger, støtteberettigelseskriterierne for medlemsstater, tredjelande, partnerlande og OLT'er og deres regioner, de finansielle midler og kriterierne for deres tildeling.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

a) Interregområder (artikel 3)

13. Ifølge Rådets førstebehandlingsholdning vil grænseoverskridende, tværnationale og interregionale samarbejdsprogrammer blive videreført under Interreg. Hvert af disse programmer har en selvstændig berettigelse, og succesrige programområder vil blive opretholdt.
14. På grundlag af erfaringen med grænseoverskridende og tværnationalt samarbejde i programmeringsperioden 2014-2020 i regionerne i den yderste periferi, hvor kombinationen af de to områder i et enkelt program for hvert samarbejdsområde ikke har medført tilstrækkelig forenkling for programmyndigheder og støttemodtagere, er der oprettet et specifikt område vedrørende regioner i den yderste periferi for at sætte regioner i den yderste periferi i stand til at samarbejde med deres nabolande og -territorier på den mest effektive og enkle måde.

15. I henhold til Interreg støtter EFRU og (hvis det er relevant) Unionens eksterne finansieringsinstrumenter følgende områder:

- **Område A:** grænseoverskridende samarbejde mellem tilgrænsende regioner for at fremme integreret og harmonisk regional udvikling mellem tilstødende land- og søgrænseregioner
- **Område B:** tværnationalt samarbejde hen over større tværnationale områder eller omkring havområder, der omfatter nationale, regionale og lokale programpartnere i medlemsstater, tredjelande og partnerlande og OLT'er, med henblik på at opnå større territorial integration
- **Område C:** interregionalt samarbejde for at styrke effektiviteten af samhørighedspolitikken ved at fremme:
 - a) Interreg Europe-programmet
 - b) Urbactprogrammet
 - c) Interactprogrammet
 - d) Esponprogrammet
- **Område D:** indbyrdes samarbejde mellem regioner i den yderste periferi og med deres tilgrænsende tredjelande eller partnerlande eller OLT'er eller regionale integrations- og samarbejdsorganisationer, eller flere heraf, for at lette regional integration og en harmonisk udvikling i deres naboskabsområde.

b) Interregspecifikke målsætninger og tematisk koncentration (artikel 14 og 15)

16. EFRU bidrager inden for rammerne af Interreg til de specifikke målsætninger i henhold til samhørighedspolitikens mål. Listen over specifikke målsætninger under de forskellige politikmålsætninger er tilpasset Interregs særlige behov for at muliggøre interventioner af ESF-art gennem fælles aktioner i Interregprogrammer. Derudover tilføjes to Interregspecifikke målsætninger — "en bedre forvaltning af samarbejde" og "et sikrere og tryggere Europa". Rådets førstebehandlingsholdning skaber en god balance mellem de fem målsætninger for samhørighedspolitikken og de to Interregspecifikke målsætninger.
17. I denne forbindelse kan Interregprogrammer yde støtte til den Interregspecifikke målsætning "en bedre forvaltning af samarbejde" gennem en eller flere af følgende aktioner:
- a) styrkelse af den institutionelle kapacitet hos offentlige myndigheder, navnlig myndigheder, der har mandat til at forvalte et bestemt territorium, og hos interessenter (alle områder)
 - b) styrkelse af effektiv offentlig forvaltning gennem fremme af retligt og administrativt samarbejde og samarbejde mellem borgere, aktører i civilsamfundet og institutioner, navnlig med henblik på at løse juridiske og andre hindringer i grænseregioner (område A, C, D og om relevant område B)
 - c) opbygning af gensidig tillid, navnlig gennem tilskyndelse til mellemfolkelige aktioner (område A, D og om relevant område B)
 - d) styrkelse af den institutionelle kapacitet hos offentlige myndigheder og interessenter til at gennemføre makroregionale strategier og havområdestrategier samt andre territoriale strategier (alle områder)
 - e) fremme af bæredygtigt demokrati og støtte til aktører i civilsamfundet og deres rolle i reformprocesser og demokratiske overgangsprocesser (alle områder med deltagelse af tredjelande, partnerlande eller OLT'er) og
 - f) andre aktioner til støtte af bedre forvaltning af samarbejde (alle områder).

18. På den anden side kan Interregprogrammer også yde støtte til den Interregspecifikke målsætning om "et sikrere og tryggere Europa" gennem aktioner på områderne grænsepassageforvaltning og forvaltning af mobilitet og migration, bl.a. beskyttelse og økonomisk og social integration af tredjelandsstatsborgere (f.eks. migranter og personer med international beskyttelse).
19. Op til 20 % af de tilgængelige midler til hvert Interreg A-, B-, og D-program kan fordeles på den Interregspecifikke målsætning om "en bedre forvaltning af samarbejde" og op til 5 % kan fordeles på den Interregspecifikke målsætning "et sikrere og tryggere Europa".
20. Med hensyn til tematisk koncentration øremærker den aftale, der er indgået med Parlamentet, til hvert Interreg A-, B- og D-program mindst 60 % af de tilgængelige midler til politikmålsætning 2 (en grønnere, kulstoffattig omstilling til en kulstofneutral økonomi og et robust Europa) og højst to andre politikmålsætninger, mens Interreg A-programmer langs indre landgrænser fordeler mindst 60 % til politikmålsætning 2 og politikmålsætning 4 (et mere socialt og inklusivt Europa ved gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder) og højst to andre politikmålsætninger.

c) Fonde for mindre projekter (artikel 25)

21. Mindre projekter bringer enkeltpersoner sammen på lokalt plan og er vigtige for udviklingen af grænseområder. Disse projekter adskiller sig ved, at de er af beskedent omfang, og at den nødvendige finansielle støtte dermed også er beskeden. Rådets førstebehandlingsholdning sikrer vellykket gennemførelse af mindre projekter ved at forenkle de nødvendige ordninger for dem og indføre klare regler for forvaltningen af dem.
22. Slutmodtagerne inden for rammerne af en fond for mindre projekter modtager støtte gennem støttemodtageren og gennemfører de mindre projekter inden for rammerne af denne fond for mindre projekter ("mindre projekt"). Støttemodtageren kan være et grænseoverskridende retligt organ eller en EGTS eller et organ, som har status som juridisk person. Inden for hvert Interregprogram vil det være muligt at oprette fonde for mindre projekter, da det samlede bidrag til fonde for mindre projekter ikke må overstige 20 % af den samlede tildeling til det pågældende Interregprogram.

d) Tredjelandes, partnerlandes, OLT'ers eller regionale integrations- eller samarbejdsorganisationers deltagelse i Interregprogrammer under delt forvaltning (artikel 53-60)

23. Rådets førstebehandlingsholdning er et skridt i retning af at forenkle samarbejdet uden for EU's grænser. For at anvende et overvejende fælles sæt af regler under delt forvaltning i både de deltagende medlemsstater og de deltagende tredjelande eller partnerlande, OLT'er eller regionale integrations- og samarbejdsorganisationer finder de "normale" Interregregler anvendelse. Der er dog behov for visse tilpasninger for at tage hensyn til de deltagere, som ikke er bundet af EU-retten. I denne forbindelse fastsættes i dette kapitel særlige regler for programmyndigheder, forvaltningsmetoder, støtteberettigelse, store infrastrukturprojekter, udbud, finansforvaltning og indgåelse af finansieringsaftaler.
24. Udgangspunktet er, at udgifters støtteberettigelse er forbundet med det relevante tredjelands, partnerlands eller OLT's undertegnelse af finansieringsaftalen. Interregprogrammyndigheder kan modsvares af tilsvarende myndigheder i tredjelande, partnerlande og OLT'er. Udbud for støttemodtagere vil følge reglerne for eksterne udbud som fastsat i finansforordningen. Der vil blive fastsat en anden sats end den nationale medfinansieringssats, når støtten kommer fra et af Unionens eksterne finansieringsinstrumenter eller i tilfælde af overførsel af et supplerende bidrag fra et tredjeland, partnerland eller OLT.

e) Særlige bestemmelser om indirekte forvaltning (artikel 61)

25. Den aftale, der er indgået med Parlamentet, giver mulighed for, at Interregprogrammer under samarbejde i regioner i den yderste periferi (område D) kan gennemføres under indirekte forvaltning. Der er fastsat specifikke regler om, hvordan disse programmer helt eller delvis gennemføres under indirekte forvaltning.

IV. **KONKLUSION**

25. Rådets førstebehandlingsholdning afspejler det kompromis, som der blev opnået enighed om i forhandlingerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen.
26. Rådet mener, at dets førstebehandlingsholdning udgør en afbalanceret pakke for alle de Interregprogrammer, som denne forordning dækker, for programmeringsperioden 2021-2027.
